

DE NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP
VOOR ADVOCATEN
te Brussel

OPENBARE ZITTING VAN 15 december 2008

T.B.008/2008 In de zaak van :
Mr.
Kantoorhoudende/wonende te . . .
In persoon aanwezig;
Bijgestaan door Mr. Y

Spreekt volgende beslissing uit :

Gelet op het aangetekend schrijven van 24 mei 2007 met ontvangstbewijs, waarbij Mr. opgeroepen werd om te verschijnen voor de Tuchtraad van Advocaten van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel op 19 juni 2007 om 14u, ten einde zich te verantwoorden wegens :

A. In het dossier van mevrouw H

1. Het niet-beantwoorden van de brieven van de Stafhouder :

Naar aanleiding van de ereloonbetwisting heeft Stafhouder . mevrouw H ingelicht over de mogelijkheden waarover de cliënt beschikt om de staat van kosten en ereloon van zijn advocaat te betwisten.

Mevrouw H verkoos om het geschil voor te leggen aan een arbitragecommissie van de balie, zoals bedoeld in art. 36 van het baliereglement, en ondertekende de arbitrageovereenkomsten in drievoud.

De ondertekende overeenkomsten werden meegedeeld aan mr. bij brief van 28 februari 2006.

Deze brief, alsook de herinneringsbrieven van 11 april 2006, 3 mei 2006 en 13 juni 2006 bleven zonder gevolg.

Het is een zeer belangrijke regel van deontologie dat er onmiddellijk wordt geantwoord op briefwisseling van de Stafhouder (J. Stevens, Regels en gebruiken van de advocatuur te Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, Antwerpen, 1990, nr. 1012 e.v.).

Deze passieve houding is niet te verzoenen met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid zoals bepaald in art. 456 Gerechtelijk Wetboek.

2. Schending van de informatieverplichting over de kosten en het ereloon :

Mr. heeft noch vooraf, noch tijdens de loop van het dossier, ook maar enige informatie of aanduiding verstrekt over de berekening van de kosten en het ereloon. De cliënte werd

volledig in het ongewisse gelaten en wordt op het einde van het dossier geconfronteerd met een bijkomende vraag tot ereloon van 14.990,00 euro, terwijl zij reeds 19.351,00 euro heeft betaald.

De advocaat heeft een informatieverplichting ten overstaan van zijn cliënt met betrekking tot de kosten en het ereloon dat hij zal aanrekenen.

Minstens dient de advocaat op het einde van het dossier de cliënt te informeren over de gemaakte kosten, de geleverde prestaties en de begroting ervan. Mr. X heeft nooit een eindstaat overgemaakt aan haar cliënte. Enkel op diens uitdrukkelijk verzoek bezorgt mr. X aan haar Stafhouder op 22 december 2006 het detail van haar staat van kosten en ereloon (stukken 15 en 16). Ofschoon haar cliënte akkoord ging om de kosten en het ereloon van mr. X te laten beoordelen door een arbitragecommissie van de balie bewaarde zij hierover het stilzwijgen, ondanks diverse herinneringen van haar Stafhouder (stukken 3 tot en met 11). Dit wijst er tevens op dat mr. X elke transparantie en beoordeling van haar kosten en ereloon wenst te vermijden.

De relatie advocaat-client is een vertrouwensrelatie waarbij de cliënt de behartiging van zijn belangen toevertrouwt aan de advocaat en waarbij de advocaat het recht heeft om kosten en ereloon te vorderen. Door hierover niet te communiceren heeft mr. X deze vertrouwensrelatie beschaamd.

Deze handelwijze is in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, alsook met de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in art. 456 Gerechtelijk Wetboek.

3. Schending van het beginsel van de correcte beroepsuitoefening :

Van de cliënte werd geëist dat de provisie niet betaald werden via overschrijving maar in contanten. Mr. X heeft – op één uitzondering na – nooit een ontvangstbewijs uitgeschreven ten gunste van haar cliënte.

Ofschoon in casu er geen betwisting is over de betaalde provisie, is een dergelijke handelwijze laakbaar. Aldus ontnemt zij haar cliënte elke principiële mogelijkheid om in voorkomend geval het bewijs van betaling voor te leggen. Hierdoor alleen wordt het noodzakelijke vertrouwen tussen advocaat en cliënt aangetast. Mevrouw H heeft ten opzichte van de onderzoekers meerdere malen haar ongenoegen desbetreffend geuit.

Deze handelwijze is een advocaat onwaardig en is niet bestaanbaar met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid alsmede met het principe van de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in art. 456 Gerechtelijk Wetboek.

4. Organisatie van fiscale fraude op systematische wijze :

Nooit nodigt mr. X op schriftelijke wijze haar cliënte uit om provisie of een tussentijdse staat te betalen. Een eindstaat heeft zij zelfs niet gemaakt. Post factum maakt zij wel eindstaat over aan haar Stafhouder, die hierom uitdrukkelijk heeft gevraagd in het kader van het gevoerde onderzoek (stuk 15). Deze staat werd overhandigd op 22 december 2006 aan de Stafhouder. Deze heeft mr. X gevraagd om deze staat mee te delen aan mevrouw

H. Hieraan heeft mr. X geen gevolg gegeven.

De erelonen mogen bovendien in contanten op haar kantoor betaald worden. Een ontvangstbewijs wordt – op één uitzondering na – nooit afgeleverd.

De ontvangen provisie worden welk op de binnenkant van de dossierkast bijgehouden, en dit in potlood. Andere ontvangen bedragen, zoals derdengelden, of betaalde kosten, zoals griffiekosten, worden daarentegen vermeld in balpen.

De geschetste werkwijze is zorgvuldig uitgekend en is er uitsluitend op gericht om op maximale en systematische wijze inkomsten fiscaal niet aan te geven en een eventuele controle ervan onmogelijk te maken. Deze werkwijze hanteert mr. overigens naar eigen zeggen ook in haar andere dossiers. Deze werkwijze – die is geïnspireerd vanuit de beschreven fiskale finaliteit – belemmert trouwens de transparantie inzake kosten en erelonen.

Een dergelijke houding is niet verzoenbaar met de goede naam en faam van het beroep waarvoor de advocaat en zijn ordinale oversten moeten opkomen omwille van de publieke opdracht in de rechtsbedeling, waaruit men vermag af te leiden dat de advocaat zich schikt naar de wetten van het land. Een obsessief en systematische houding van belastingvermijding is hiermee niet verzoenbaar. Zij strijdt eveneens met de loyale beroepsuitoefening ten opzichte van de beroepsgenoten die zulks als marktverstoring ervaren.

Deze werkwijze is in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en met het principe van de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in artikel 456 Gerechtelijk Wetboek.

B. In het dossier van mevrouw S :

1. Schending van de informatieverplichting over de kosten en het ereloon :

Mr. heeft noch vooraf, noch tijdens de loop van het dossier, ook maar enige informatie of aanduiding verstrekt over de berekening van de kosten en het ereloon.

De advocaat heeft een informatieverplichting ten overstaan van zijn cliënt met betrekking tot de kosten en het ereloon dat hij zal aanrekenen.

Minstens dient de advocaat op het einde van het dossier de cliënt te informeren over de gemaakte kosten, de geleverde prestaties en de begroting ervan. Mr. heeft nooit een eindstaat overgemaakt aan haar cliënte. In de brief van 1 augustus 2006 aan haar opvolger beperkt zij zich ertoe te stellen dat haar staat volledig voldaan is (stuk 7).

De relatie advocaat-client is een vertrouwensrelatie waarbij de cliënt de behartiging van zijn belangen toevertrouwt aan de advocaat en waarbij de advocaat het recht heeft om kosten en ereloon te vorderen. Door hierover niet te communiceren heeft mr. deze vertrouwensrelatie beschaamd.

Deze handelwijze is in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid alsook met de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in artikel 456 Gerechtelijk Wetboek.

2. Obstructie van bewijsvoering :

Mr. X weigert steevast dat haar erelonen zouden betaald worden door overschrijving op haar kantoorrekening. Zij eist van haar cliënte dat de erelonen in baar geld op haar kantoor worden betaald en levert hiervan nooit een ontvangstbewijs af.

Daardoor wordt de cliënte, die zich in een afhankelijkheidspositie bevindt t.o.v. haar advocaat, elk middel ontnomen om de betaling van een provisie of een ereloon te bewijzen.

In de ereloonbetwisting tussen Mr. X en haar cliënte wordt daardoor de bijkomende moeilijkheid geschapen dat het onmogelijk is na te gaan voor de onderzoekers of de ordinale oversten aan welke versie het meest geloof moet worden gehecht, omdat er geen principiële regel bestaat die toelaat om het ene woord boven het andere te aanvaarden. Aldus wordt een adequate geschillenregeling per definitie onmogelijk gemaakt.

Deze handelwijze is niet bestaanbaar met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid alsmede met het principe van de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in art. 456 Gerechtelijk Wetboek.

3. Organisatie van fiscale fraude op systematische wijze :

Nooit nodigt mr. X op schriftelijke wijze haar cliënte uit om provisie of een tussentijdse staat te betalen. Een eindstaat heeft zij zelfs niet gemaakt. In de overmakingsbrief aan haar opvolger stelt zij laconiek dat haar staat voldaan is (stuk 7). Post factum geeft zij wel een detail aan haar Stafhouder, die hierom uitdrukkelijk heeft gevraagd in het kader van het gevoerde onderzoek (stukken 10 en 11).

De erelonen mogen enkel in contanten op haar kantoor betaald worden. Een ontvangstbewijs wordt nooit afgeleverd.

De ontvangen provisie worden wel op de binnenkant van de dossierkast bijgehouden, en dit in potlood. Andere ontvangen bedragen zoals derdengelden, of betaalde kosten, zoals griffiekosten, worden daarentegen vermeld in balpen.

De geschetste werkwijze is zorgvuldig uitgekend en is er uitsluitend op gericht om op maximale en systematische wijze inkomsten fiscaal niet aan te geven en een eventuele controle ervan onmogelijk te maken. Deze werkwijze hanteert mr. X naar eigen zeggen ook in haar andere dossiers. Deze werkwijze – die is geïnspireerd vanuit de beschreven fiscale finaliteit – belemmert trouwens de transparantie inzake kosten en erelonen.

Een dergelijke houding is niet verzoenbaar met de goede naam en faam van het beroep waarvoor de advocaat en zijn ordinale oversten moeten opkomen omwille van de publieke opdracht in de rechtsbedeling, waaruit men vermag af te leiden dat de advocaat zich schikt naar de wetten van het land. Een obsessief en systematische houding van belastingvermijding is hiermee niet verzoenbaar. Zij strijdt eveneens met de loyale beroepsuitoefening ten opzichte van de beroepsgenoten die zulks als marktverstoring ervaren.

Deze werkwijze is in strijd met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en met het principe van de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in art. 456 Gerechtelijk Wetboek.

4. Wederrechtelijke inhouding van derdengelden :

In de periode van mei 2005 tot mei 2006 heeft mr. X de integraliteit van de onderhoudsgelden die de heer A betaalde op haar derdenrekening, en die bestemd waren voor mevrouw S, ingehouden zonder dat mevrouw S hiermee akkoord was of zonder dat zij vooraf en schriftelijk aan mevrouw S heeft gemeld dat zij deze onderhoudsgelden zou inhouden.

Deze handelwijze is des te laakbaar nu mr. X – zoals hoger aangetoond – op geen enkel ogenblik een afrekening of een tussentijdse afrekening van haar erelonen heeft gemaakt, en nooit een schriftelijke provisie heeft gevraagd. De inhoudingen gebeurden op willekeurige basis, ad libitum.

De verrichte inhoudingen van de genoemde onderhoudsgelden vormen een inbreuk op art. 4 § 3 van het reglement inzake de verhandeling van de gelden van cliënten of derden van de Orde van Vlaamse Balies en zijn evenmin verzoenbaar met de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en de behoorlijke beroepsuitoefening zoals bedoeld in artikel 456 Gerechtelijk Wetboek.

Het moet evenwel vermeld worden dat mr. X onmiddellijk gevolg heeft gegeven aan het bevel van haar Stafhouder om het ingehouden bedrag van 3.503,28 euro over te maken aan mevrouw S.

* * * * *

Gelet op de beslissing gewezen op tegenspraak door voornoemde tuchtraad op 5 februari 2008, waarbij alle tenlasteleggingen bewezen werden verklaard en Mr. X de tuchtsanctie van schorsing voor een termijn van één maand opgelegd werd;

Gelet op het hoger beroep van Mr. X ingesteld op 20 februari 2008;

Gelet op het aangetekend schrijven d.d. 4 september 2008, waarbij Mr. X werd opgeroepen om te verschijnen voor de Nederlandstalige Tuchtraad van beroep op maandag 29 september 2008 om 14.30u, en op het aangetekend schrijven van 4 september 2008, waarbij de Stafhouder van de Orde van Advocaten te ... in kennis werd gesteld van deze oproeping en werd uitgenodigd om te verschijnen op voornoemde zitting om er zonedig gehoord te worden;

Gelet op de openbare terechtzitting van 29 september 2008, waarop de zaak werd verdaagd naar de terechtzitting van 27 oktober 2008;

* * * * *

Gehoord ter openbare terechtzetting van 27 oktober 2008, met gesloten deuren op verzoek van Mr. X

-Mrs. Z en Q, Stafhouder en Prostaffouder van de Balie te ..., onderzoekers, in hun verslag

-De heer. O, advocaat-generaal, in zijn vordering;

-Mr. X, bijgestaan door Mr. Y, in haar middelen van verdediging, en die besluiten neerlegt;

Daarop werden de debatten gesloten en werd de zaak voor uitspraak uitgesteld op de zitting van de Nederlandstalige Tuchtraad van beroep van heden 15 december 2008 om 14u.

* * * * *

Het hoger beroep is regelmatig naar vorm en termijn;

De tenlastelegging A 1 wordt niet betwist en is derhalve bewezen gebleven na onderzoek van de zaak in beroep;

Uit het onderzoek blijkt dat, in tegenstelling tot hetgeen mr. X voorhoudt, zij geen enkele informatie of aanduiding heeft verstrekt over de berekening van haar kosten en ereloon, en slechts op uitdrukkelijk verzoek van haar cliënte een eindstaat van kosten en ereloon aan haar Stafhouder heeft overgemaakt; de regel dat de advocaat zijn cliënt de nodige inlichtingen moet geven met betrekking tot het gevraagde honorarium gold ook voordat de Orde van Vlaamse Balies een modelovereenkomst terzake opstelde; de tenlastelegging A 2 is derhalve bewezen gebleven;

Het eisen van betalingen van provisies in baar geld zonder hiervoor ontvangstbewijzen uit te schrijven maakt een schending uit van het beginsel van de correcte beroepsuitoefening, zelfs indien deze laakbare werkwijze uitsluitend uit fiscale doeleinden zou zijn ingegeven; de tenlastelegging A 3 is bewezen gebleven;

De organisatie van fiscale fraude op systematische wijze maakt wel degelijk een schending van een deontologische regel uit; de tenlastelegging A 4 is bewezen gebleven;

Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat Mr. X aan Mevrouw S noch vooraf, noch tijdens de loop van het dossier, enige informatie of aanduiding heeft verstrekt over de berekening van de kosten en het ereloon; aan het bestaan van de schending van deze deontologische regel wordt geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat met betrekking tot de uitgevoerde betaling niet mevrouw S doch mr. X de waarheid zou gezegd hebben; de tenlastelegging B 1 is bewezen gebleven;

Het ontvangen van erelonen in baar geld en zonder ontvangstbewijs maakt het de ordinale oversten onmogelijk een eventuele discussie omtrent het bedrag van het ereloon te beoordelen; de tenlastelegging B 2 (obstructie van bewijsvoering) is derhalve bewezen, zelfs indien nadien zou worden aangetoond dat niet mevrouw S, doch mr. X de waarheid omtrent de ontvangen bedragen zou gesproken hebben;

Zoals reeds gezegd (cfr. tenlastelegging A 4), maakt de organisatie van fiscale fraude op systematische wijze wel degelijk een schending van een deontologische regel uit; de tenlastelegging B 3 is bewezen gebleven;

De tenlastelegging B 4 wordt niet betwist en is derhalve eveneens bewezen gebleven;

Gelet op de ernst en de omvang der bewezen verklaarde tenlasteleggingen A 1, A 2, A 3, A 4, B 1, B 2, B 3 en B 4 is een opschorting van de uitspraak van de veroordeling ongepast, en dient een tuchtstraf van schorsing te worden uitgesproken; terecht heeft de tuchtraad beslist, rekening houdend met de afwezigheid van eerdere tuchtprocedures, de duur van deze schorsing te beperken tot één maand;

**OM DEZE REDENEN,
DE TUCHTRAAD VAN BEROEP**

Rechtsprekend op tegenspraak, in openbare zitting :

Ontvangt het hoger beroep;

Bevestigt de bestreden beslissing;

Veroordeelt Mr. tot de kosten van beroep.

Beveelt de secretaris over te gaan tot kennisgeving in toepassing van artikel 468 § 1 van het Gerechtelijk Wetboek;

Aldus uitgesproken door de tweede kamer van de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep te Brussel op de openbare zitting van 15 december 2008.

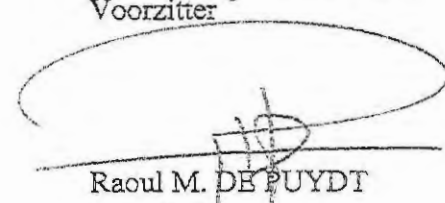

Herman LANGE

Patrick DILLEMANS

Jean VAN DER EECKEN
Voorzitter

Emmanuel ASPEELE

Raf NOUWKENS

Raoul M. DE PUYDT
Secretaris